

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 1333/2016-2

PRIMLJENO

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
P R E S U D A

03. 10. 2019

KOTLAR & VIDOV
ADVOKATSKO DRUŠTVO

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Katarine Buljan predsjednice vijeća, Branka Medančića člana vijeća i suca izvjestitelja, Viktorije Lovrić članice vijeća, Slavka Pavkovića člana vijeća i dr. sc. Ante Perkušića člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „Velkom“ d.o.o. iz Kalnika, Trg Stjepana Radića kbr. 1 (OIB: 16208798535), zastupanog po punomoćnicima Milenku Ščetaru i Vesni Rajić, odvjetnicima iz Križevaca, Svetokriška kbr. 19, protiv tuženice Općine Sukošan, Sukošan, Ulica XVIII (OIB: 05968747240), zastupane po punomoćniku Franku Kotlaru, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Franko Kotlar, Ana Vidov i partneri iz Zadra, radi isplate, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Županijskog suda u Zadru poslovni broj Gž-2967/15-2 od 15. siječnja 2016., kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Zadru poslovni broj Povrv-141/11 od 7. siječnja 2015., u sjednici održanoj 23. srpnja 2019.,

presudio je:

- I. Revizija tužitelja odbija se kao neosnovana.
- II. Tuženici se ne dosuđuje naknada troška odgovora na reviziju.

Obrazloženje

Drugostupanjskom presudom odbijena je žalba tužitelja i potvrđena prvostupanjska presuda kojom je suđeno:

„I. Utvrđuje se da postoji potraživanje tužitelja Velkom d.o.o. prema tuženici Općini Sukošan u iznosu od 100.172,45 kuna.

II. Utvrđuje se da postoji potraživanje tuženice Općine Sukošan prema tužitelju Velkom d.o.o. u iznosu od 71.464,81 kuna.

III. Prebijaju se međusobna istovrsna i dospjela potraživanja tužitelja i tuženice iz toč. I. i II. izreke ove presude te se nakon izvršenog prijeboja nalaže tuženici da tužitelju isplati iznos od 28.707,64 kuna sa zakonskim zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 14. prosinca 2010. godine, pa do isplate, u roku od 15 dana, dok se u preostalom dijelu tužbeni

zahtjev tužitelja odbija kao neosnovan i ukida platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika Višnje Tušek iz Križevaca broj Ovr-902/2010 od 20. prosinca 2010. godine.

IV. Dužan je tužitelj naknaditi tuženici troškove postupka u iznosu od 46.775,00 kuna, u roku od 15 dana.“

Protiv drugostupanjske presude tužitelj je podnio reviziju, i to zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se drugostupanjska presuda preinači na način da se "uvaži ovu žalbu, ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovni postupak".

Tuženica je odgovorila na reviziju i predložila da se ova odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Revizijski sud pobijanu drugostupanjsku presudu ispitao je u smislu odredbe čl. 392.a st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11 - 148/11 pročišćeni tekst, 25/13 i 28/13 - dalje: ZPP-a), a koja se na temelju odredbe čl. 53. st. 4. u svezi s odredbom čl. 36. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a ("Narodne novine", broj 57/11) i odredbom čl. 102. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a ("Narodne novine", broj 25/13) primjenjuje na ovaj spor, samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

Suprotno tvrdnjama revidenta, osporena presuda sadrži pravilno sačinjeno obrazloženje (prema odredbi čl. 375. st. 1. ZPP-a) i razloge koji je pravno relevantno opravdavaju i iz kojih se može ispitati, one koji nisu ni nejasni niti proturječni, pa ta presuda, kojom je drugostupanjski sud odgovorio na sve žalbene navode relevantne za odluku o predmetu spora, nema nedostataka na koje se tužitelj poziva (ona je jasna i određena u svome sadržaju - i iz nje se može utvrditi o čemu je njome odlučeno i zbog čega, pa tužitelj netočno navodi da drugostupanjski sud nije ocijenio i obrazložio njegove žalbene navode), tako da nije ostvarena bitna povreda iz odredbe čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a ili relativno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. u svezi s odredbom čl. 375. st. 1. ZPP-a, na koju opisno revident ukazuje.

Navodi (da su nižestupanjski sudovi uvažili neargumentirane i pristrane tvrdnje nadzornog inženjera, da su propustili prihvatiti da je do spora došlo samo zbog njegove pogreške u obračunu kao "produkta ljudske pogreške" - jer je prilikom sastavljanja troškovnika propustio "zbrajati neke od pojedinačnih stavaka, radi čega se sad pojavila razlika u cijeni izvedenih radova") kojima revident dovodi u pitanje po nižestupanjskim sudovima utvrđeni sadržaj njegovog odnosa kao izvođača prijemnih radova s tuženicom - sve uz tvrdnje da ovi nisu pravilno (savjesno i brižljivo) ocijenili provedene dokaze i nisu provedi sve po njemu predložene dokaze (građevinsko i financijsko-knjigovodstveno vještačenje), odnosno da su propustili utvrditi sve radove koje je izveo (temeljem dokaznice mjera: građevinske knjige), u biti su (jer pitanje stvarnog sadržaja odnosa stranaka i prijepornog ugovora - te naravi izvedenih radova, predstavlja činjenično pitanje) samo prigovori činjenične naravi - kojima revident iznosi svoju ocjenu provedenih dokaza, različitu od ocjene na kojoj je osporena odluka zasnovana, te kojima sugerira prihvatanje činjeničnog utvrđenja

kojeg on nalazi istinitim ili jedino relevantnim, a kako se drugostupanjska presuda ne može pobijati pozivom na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje (argument iz odredaba čl. 385. ZPP-a), u ovome stupnju postupka ne mogu se uzeti u razmatranje.

Uostalom, sudovi imaju pravo na ocjenu provedenih dokaza (prema odredbi čl. 8. ZPP-a) i ovlast odlučivanja o dokazima koje će provesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica (čl. 220. st. 2. ZPP-a), pa postupanjem prema tim ovlastima, odnosno time što revident ocjenom dokaza nije zadovoljan i smatra da sudovi na temelju provedenih dokaza nisu imali razloga ne prihvatiti ono što on tvrdi o izvedenim (prijepornim) radovima te pogrešci u sačinjenju troškovnika i ponude za natječaj te povjerovati tuženici - već samo njemu, nižestupanjski sudovi nisu počinili niti jednu postupovnu povredu.

Konačno, izražavanjem shvaćanja da je trebalo prihvatiti njegovo tumačenje sadržaja odnosa stvorenog između njega kao izvođača prijedornih radova s tuženicom, tužitelj ističe i prigovore na primjenu materijalnog prava, a povodom takvih prigovora ne može se suditi o postupovnim povredama.

Tužitelj pogrešno smatra i da je prvostupanjski sud trebao prihvatiti njegove prijedloge za provođenje i drugih dokaza (vještačenjem), a da je time što je takve odbio počinio bitnu postupovnu povredu.

Zaključak o tome je li počinjena bitna postupovna povreda u situaciji kad sud ne prihvati svaki prijedlog stranke za provedbu predloženih dokaza zavisi od ocijene je li takvim postupanjem sud nezakonito (u smislu odredbe čl. 354. st. 2. toč. 6. ZPP-a) uskratio stranki mogućnost raspravljanja.

U odnosu na to tužitelju je za odgovoriti da mu je u konkretnom slučaju raspravljanje o predmetu spora omogućeno već i time što je pozivan na ročišta na kojima se mogao izjasniti o provedenim dokazima i navodima tuženice, odnosno time što mu je dana prilika da predlaže dokaze i da prigovara provedenim dokazima i njihovoj ocjeni, a samo stoga što nije prihvaćeno njegovo shvaćanje o dokazima relevantnim za odluku o predmetu spora i stanju raspravljenosti toga predmeta, odnosno - sve ono što je predložio i zahtijevao, a sve jer su sudovi našli da je predmet spora dovoljno raspravljen već i s provedenim dokazima i da se već i njihovom ocjenom mogu utvrditi sve činjenice relevantne za odluku o tome predmetu, ne može s osnovom temeljiti stav o povredi počinjenoj po sudu.

Uspjeh u postupku revident ne može ostvariti niti prigovorom iz revizije na stvarnu nadležnost: u revizijskom stupnju postupka takav mu prigovor niti ne pripada - sve obzirom na odredbu čl. 385. st. 1. toč. 1. ZPP-a, prema kojoj: "Protiv drugostupanjske presude protiv koje se može podnijeti revizija iz članka 382. stavka 1. ovoga Zakona revizija se može podnijeti: 1) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. ovoga Zakona, osim ako se povreda odnosi na stvarnu i mjesnu nadležnost (članak 354. stavak 2. točka 3.)...".

Nije ostvaren niti revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Pogrešna primjena materijalnog prava postoji kada sud nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebao primijeniti ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio (čl. 356. ZPP-a).

Predmetom spora u revizijskom stupnju zahtjev je tužitelja na obvezivanje tuženice isplatiti mu 556.783,44 kn sa pripadajućim kamatama, a sve "za izvršene radove na izgradnji mrtvačnice i uređenje okoliša u Gorici".

Tužitelj drži da mu utuženi iznos pripada na ime radova koji su stvarno izvršeni za tuženicu u skladu s ugovorom o građenju kojeg je s ovom sklopio, a koje radove je tuženica (prema navodima tužitelja) naručila ili prihvatila (odobrila) i njima se koristi.

Sporno je ima li tužitelj pravo s uspjehom zahtijevati da mu se radovi koje je izvršio naknade u cijelosti, čak neovisno od naknade koju je sa tuženicom ugovorio u pisanome ugovoru.

U postupku koji je prethodio ovome utvrđeno je:

- da se tužitelj javio na po tuženici objavljen javni natječaj (sa pozivom na nadmetanje od 4. ožujka 2009. i rokom za nadmetanje do 30. ožujka 2009.) za izvođenje radova na izgradnji i uređenju mrtvačnice u Gorici i njezina okoliša - prema kriteriju odabira najpovoljnije ponude "s najnižom cijenom", i to sa ponudom i troškovnikom kao njezinim dijelom - prema kojoj je ponudio (na temelju procjene vrijednosti potrebnih radova) da će radove iz natječaja obaviti za 1.171.554,40 kn bez PDV-a, odnosno za 1.429.296,30 kn sa PDV-om (od čega se 683.889,26 kn bez PDV-a odnosi na izgradnju mrtvačnice, a 487.665,15 kn bez PDV-a na uređenje okoliša mrtvačnice),

- da je između više pristiglih ponuda, a po njihovom otvaranju, 31. ožujka 2009. stručno povjerenstvo tuženice donijelo Odluku o odabiru najpovoljnije ponude i "zaključilo da ugovor bude dodijeljen najpovoljnijem ponuditelju, ovdje tužitelju" - sve prema njegovoj ponudi: "drugi najpovoljniji ponuđač bio je Alfa Gradnja d.o.o. Zadar sa iznosom od 1.812.342,57 kn (sa PDV-om), treći Kero-graditeljski obrt iz Bibinja sa iznosom od 1.842.888,26 kn, četvrti Zarakop d.o.o. Zadar sa iznosom od 2.041.121,40 kn, te posljednji Ploter d.o.o. Zadar sa iznosom od 2.286.240,93 kn",

- da je sukladno tome, tuženica 20. travnja 2009. sklopila sa tužiteljem Ugovor o građenju broj 02/2009, uz uvjet plaćanja radova "s odredbom o nepromjenjivosti cijene" (prema "ponudi ovjerenoj od tužitelja"): Ugovorom je "izričito ugovoreno da je predmet tog ugovora izgradnja mrtvačnice i uređenje okoliša mrtvačnice u Gorici sukladno prihvaćenoj ponudi, koja je sastavni dio tog ugovora", s time da je njime (u čl. 3.) "utvrđena fiksna cijena u iznosu od 1.429.296,30 kn (sa PDV-om) koja uključuje sve potrebne predradnje, pripreme i završne radove na objektu u skladu sa stavkama Općih uvjeta za građevinske i obrtničke radove investitora"),

- da je tužitelj, postupajući prema Ugovoru, sa ugovorenim radovima započeo 4. svibnja 2009., a radove je završio 30. ožujka 2010. - iako ih je trebao završiti do 10. rujna 2009., čime je "prekoračio rok izgradnje za 202 dana",

- da je "primopredaja predmetne mrtvačnice izvršena dana 13. svibnja 2010. kada je ujedno utvrđeno da je ovdje tužitelj izveo sve radove prema navedenom ugovoru, troškovniku i projektnoj dokumentaciji",

- da je tužitelj na ime navedenog prekoračenja roka izgradnje za 202 dana, zbog ugovorene kazne za takvo prekoračenje roka od maksimalno 5% ukupno ugovorenog iznosa naknade, obvezan tuženici platiti 71.464,81 kn,

- da su svi po tužitelju izvedeni radovi "upravo oni radovi koji su obuhvaćeni troškovnikom",

- da je u konačnom, prema po tužitelju sačinjenoj "okonačnoj obračunskoj situaciji br. 4/2010", tužitelj izveo radove - vrijednost kojih sada procjenjuje na 1.885.907,257 kn, s time da mu je plaćeno ukupno 1.329.123,85 kn, dakle, čak ne niti sav iznos ugovorene fiksne cijene (od 1.429.296.30 kn, sa PDV-om) - a za ovdje utuženih 556.783,44 kn manje od onog što sada tužitelj potražuje od tuženice, odnosno za toliko manje od iznosa u kojemu tužitelj sada procjenjuje vrijednost radova koje je za tuženicu izvršio.

Tužitelj drži da je tuženica u obvezi isplatiti mu protuvrijednost po njemu sada procijenjenih radova - neovisno što cijenu radova nije ugovorio u toj protuvrijednosti i što je dogovorena nepromjenjiva (fiksna) cijena, sve obzirom da je tuženica u stvarnom stekla tu protuvrijednost - a jer (da) je do razlike između ugovorene (fiksne) cijene i ove koju on u konačnom ocjenjuje stvarnom došlo samo zbog "njegove greške kao ponuditelja kod prepisivanja troškovnika kao i prilikom vršenja obračuna pojedinačno iskazanih cijena", a zbog koje su greške iz njegove ponude ali i ugovora "ispuštene i nisu zbrojene" neke cijene radova koji su bili ugovoreni i koje je obavio. Nalazi da je obveza tuženice bila, "temeljem Zakona o javnoj nabavi, izvršiti kontrolu cjelokupno dostavljene dokumentacije te pozvati na ispravak u roku od 3 dana ili pak isključiti ponuditelja ako su greške veće od 5%, što je ovdje slučaj, pa kako to ista nije učinila, to da je sada dužna platiti ukupnu cijenu svih izvedenih radova navedenih u troškovniku, tj. ovdje utuženi iznos".

Na temelju navedenih činjeničnih utvrđenja drugostupanjski sud je zahtjev tužitelja za isplatu utuženog i sada spornog iznosa, onog iznad iznosa koji je ugovoren, ocijenio neosnovanim i odbio uz osnovno i odlučno shvaćanje:

- da je i u smislu odredaba čl. 319. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 - dalje ZOO-a), prema kojima: (stavak 1.) "Odredbe ugovora primjenjuju se onako kako glase.", (stavak 2.) "Pri tumačenju spornih odredbi ne treba se držati doslovnog značenja pojedinih izričaja, već treba istraživati zajedničku namjeru ugovaratelja i odredbu tako razumjeti kako to odgovara načelima obveznog prava utvrđenim ovim Zakonom.", suglasnost volja suugovaratelja jedna od bitnih pretpostavki za nastanak ugovora - pa se u okolnostima "kada dode do neslaganja suugovaratelja o značenju neke odredbe, predmet tumačenja ugovora odnosi na izjave volje",

- da, "imajući u vidu citiranu odredbu ZOO-a, te sadržaj Ugovora o građenju i dovodeći ih u svezu s obrascem ponude za izgradnju mrtvačnice i uređenja okoliša u Gorici, zapisnikom o pregledu o ocjeni i usporedbi ponuda, zapisnikom sa javnog otvaranja ponuda, odlukom o odabiru najpovoljnije ponude, te zapisnikom o primopredaji zgrade, sud prvog

stupnja zaključuje da je doista namjera stranaka bila ta da je za sve radove potrebne za izgradnju mrtvačnice i okoliša utvrđena fiksna ugovorena cijena u visini od 1.429.296,30 kuna, a koju je ponudio tužitelj",

- da prema odredbi čl. 253. st. 1. ZOO-a "ponuda je prijedlog za sklapanje ugovora učinjen određenoj osobi, koji sadrži sve bitne sastojke ugovora, pa je ponuditelj vezan ponudom, osim ako je svoju obvezu da održi ponudu isključio ili ako to isključenje proizlazi iz okolnosti posla (čl. 257. st. 1. ZOO-a). Dakle, odlučna činjenica koja je dovela do sklapanja Ugovora o građenju, je bila upravo najpovoljnija ponuda, koja je bila izražena u fiksnoj cijeni, a u pogledu prigovora tužitelja da se radilo o omašci u prepisivanju i zbrajanju, nalazi da je u ponudi izričito navedeno da se nudi cijena radova, koja je fiksna i nepromjenjiva i obuhvaća sve troškove, izdatke i popuste vezano za predmet nabave i ne može se mijenjati",

- da navod tužitelja "da je tuženica temeljem Zakona o javnoj nabavi bila dužna izvršiti kontrolu cjelokupno dostavljene dokumentacije, te pozvati ga na ispravak u roku od tri dana ili pak tužitelja isključiti ako su greške veće od 5%nije stvar ovog postupka i ne može imati utjecaj na konkretni obveznopravni odnos, budući su stranke zaključile Ugovor o građenju, kojim je točno određeno što je predmetom Ugovora i za koju fiksnu cijenu",

- da je procesnopravni prigovor radi prebijanja za iznos od 71.464,81 kune, a istaknut po tuženici, osnovan - i proizlazi iz smisla odredbe čl. 333. st. 3. ZPP-a,

- da "je sud prvog stupnja na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo i to čl. 9. u svezi čl. 253. st. 1. ZOO-a, kada je o tužbenom zahtjevu tužitelja odlučio kao u izreci prvostupanjske presude, te utvrdio da postoji potraživanje tužitelja prema tuženici, kao i tuženice prema tužitelju, a što se tiče prigovora tužitelja da je tuženica postupila suprotno odredbama Zakona o javnoj nabavi, valja navesti da je tužitelj dao ponudu po javnom oglasu za izgradnju mrtvačnice sa okolišem u Gorici na javni natječaj, na koji se prijavilo pet ponuditelja, a nakon otvaranja ponuda da je upravo izabran tužitelj, budući je njegova ponuda bila najpovoljnija",

- da je obveza tužitelja bila "da prilikom sastavljanja ponude ista bude jasna i nedvosmislena, kako u pogledu potrebnih radova koje treba izvesti, tako i u pogledu cijene, jer je visina cijene uvijek korektor za prihvaćanje ponude, zbog čega i nije postojala obveza tuženice da kontrolira vrijednost označenih radova, jer je to bila obveza tužitelja kao ponuditelja",

- da je, po tome, "tuženica prihvatila ponudu tužitelja, kako u pogledu opsega radova, tako i visine cijene tih radova, koja nužno ne mora održavati stvarnu cijenu, već cijenu konkretnog ponuditelja za pojedine radove, koja može biti viša ili niža od stvarne cijene koštanja, ali je prilagođena odgovarajućoj potrebi",

- da tužitelj pogrešno smatra da je obveza tuženice bila provjeriti cijenu koštanja pojedinih radova: ponuditelj, odnosno tužitelj je "dao ponudu i utvrdio cijenu koštanja svakog pojedinog rada, odnosno posla i sam ne tvrdi da je tu došlo do pogreške, već kod rekapitulacije, što nije pogreška naručitelja posla, već ponuditelja koji je u troškovniku naznačio sve poslove koji su bili potrebni da bi se mogao realizirati Ugovor o građenju, te svaku stavku izrazio u brojčanoj jedinici, pa se u konkretnom slučaju ne radi o pogrešci na

koju je bio dužan paziti naručitelj posla, jer je natječajem jasno definirano, a i samim Ugovorom da je za navedene radove utvrđena fiksna cijena, što podrazumijeva matematički izračun vrijednosti cijene koštanja onoga koji konkretne radove izvodi".

Shvaćanje drugostupanjskog suda u svojoj suštini je pravilno.

Predmet spora valja razriješiti primjenom ZOO-a, i to:

- odredaba čl. 620., kojima je propisano: (stavak 1.) "Ugovorom o građenju izvođač se obvezuje prema određenom projektu izgraditi u ugovorenom roku određenu građevinu na određenom zemljištu, ili na takvom zemljištu, odnosno na postojećoj građevini izvesti kakve druge građevinske radove, a naručitelj se obvezuje isplatiti mu za to određenu cijenu.", (stavak 2.) "Ugovor o građenju mora biti sklopljen u pisanom obliku.",

- odredbe čl. 625., prema kojoj: "Cijena radova može se odrediti po jedinici mjere ugovorenih radova (jedinčna cijena) ili u ukupnom iznosu za cijelu građevinu (ukupno ugovorena cijena).",

- odredaba čl. 627., kojima je propisano: (stavak 1.) "Ako je ugovoreno da se cijena radova neće mijenjati u slučaju da se nakon sklapanja ugovora povećaju cijene elemenata na temelju kojih je ona određena, izvođač može, usprkos takvoj odredbi ugovora, zahtijevati izmjenu cijene radova ako su se cijene elemenata, a bez njegova utjecaja, povećale u tolikoj mjeri da bi cijena radova trebala biti veća za više od deset postotaka.", (stavak 2.) "Ali i u tom slučaju izvođač može zahtijevati samo razliku u cijeni koja prelazi deset postotaka, osim ako je do povećanja cijene elemenata došlo poslije njegova dolaska u zakašnjenje.",

- odredbe čl. 9., prema kojoj: „sudionik u obveznom odnosu dužan je ispuniti svoju obvezu i odgovoran je za njezino ispunjenje“,

- odredbe čl. 65. st. 1., prema kojoj: „Na temelju obveze vjerovnik je ovlašten zahtijevati od dužnika njezino ispunjenje, a dužnik je dužan u cijelosti ispuniti je.“,

- odredbe čl. 336. st. 1., kojom je propisano da ugovor za ugovorne strane stvara prava i obveze,

- odredbe čl. 342. st. 1., prema kojoj: „Vjerovnik u obveznom odnosu ovlašten je od dužnika zahtijevati ispunjenje obveze, a dužnik je dužan ispuniti je savjesno u svemu kako ona glasi.“,

a sve polazeći i od navedenih odredaba čl. 319., i to odredbe stavka 1., prema kojoj se odredbe ugovora primjenjuju "onako kako glase" - te odredbe stavka 2., kojom je propisano da se pri tumačenju spornih odredaba ugovora ne treba držati doslovnog značenja pojedinih izričaja, već treba istraživati zajedničku namjeru ugovaratelja i odredbu tako razumjeti kako to odgovara načelima obveznog prava utvrđenim ovim Zakonom.

Polazeći od tih odredaba ZOO-a, a obzirom na pisani Ugovor o građenju, s navedenim njegovim jasnim sadržajem, pa i glede odredbe o nepromjenjivoj (fiksnoj) cijeni - tako da ga i ne treba tumačiti (u smislu odredbe čl. 319. st. 1. ZOO-a), a kojim tuženica dokazuje istinitost

svojih navoda o osnovi i visini tužiteljeva potraživanja i njezina duga, tužitelj je, da bi uspio u sporu, prema pravilu o teretu dokazivanja trebao dokazati postojanje činjenica prema kojima ga taj Ugovor ne bi obvezivao, primjerice:

- da Ugovor u pisanom obliku i s njegovim sadržajem ne odgovara onome što je stvarno ugovoreno, odnosno da u tome sadržaju nije odgovarao njegovoj stvarnoj volji ali i volji tuženice - te da ga takav u odnosu na u njemu naznačenu cijenu ne vezuje,

- ili da su nastupili uvjeti iz čl. 627. ZOO-a, prema kojima ga ne bi vezivala odredba Ugovora o nepromjenjivosti ugovorene cijene radova, odnosno prema kojima bi jedino i mogao zahtijevati izmjenu te cijene.

Kod toga je, a budući da tumačenje stvarnog sadržaja ugovora, vezano samo uz volju stranaka ugovora u formiranju toga sadržaja, zadire u pitanje pravilnosti i potpunosti utvrđenoga činjeničnoga stanja - i da je (u smislu odredaba čl. 385. ZPP-a) pitanje volje stranaka ugovora o onome što su ugovorom htjele i time sadržaja toga ugovora činjenično pitanje, to trebao dokazati na jedini moguć (pravno relevantan) način: pred prvostupanjskim sudom.

Međutim, budući da on to ne samo što nije dokazao, a sve polazeći od odredaba čl. 7. st. 1. i čl. 219. st. 1. ZPP-a (prema kojima je svaka stranka dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojima pobija navode i dokaze protivnika) te odredbe čl. 221.a ZPP-a (kojom je propisano: „Ako sud na temelju izvedenih dokaza (članak 8.) ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju činjenice zaključit će primjenom pravila o teretu dokazivanja.“) - već je po tuženici dokazano suprotno, da i stvarni sadržaj sklopljenog ugovora odgovara njegovom jasnom ili nedvosmislenom pisanom sadržaju, nižestupanjski sudovi nisu imali razloga prihvatiti zahtjev tužitelj - kada ga na tome ugovoru ne temelji.

Tuženica po tome mora (u smislu odredaba čl. 9. i 342. st. 1. ZOO-a) ispuniti samo ono na što se ugovorom obvezala: ono što je htjela i prihvatila ugovorom - učinci kojeg niti na jedan pravno relevantan način nisu prestali.

Pritom, a obzirom da se ovdje radi o potraživanju tužitelja u svezi ugovornog odnosa, i to potraživanju kojeg uređuju navedene odredbe čl. 620., 625. i 627. ZOO-a, sve u okviru utvrđenja da se tužitelj kao izvođač radova javio na javni natječaj za izvođenje jasno definiranih radova - po vrsti, količini i vrijednosti, te da je na tome nadmetanju uspio samo kao najpovoljniji ponuđač - isključivo sa (u smislu odredbe čl. 625. ZOO-a) ponuđenom cijenom u ukupnom iznosu za cijelu građevinu s okolišem ("ukupno ugovorenom cijenom"), ali za radove - vrijednost kojih mu je ili naknađena ili (za neisplaćeni mu dio) po tuženici učinjena i neospornom (u iznosu utvrđenim nižestupanjskim presudama), tužitelj povoljniju poziciju (naknadu i za ono što nije bilo predmetom natječaja i s njime u svczi ugovorom uređenih odnosa) i pravo kojeg je utužio pozivom na Ugovor (a time i zaobilaženje tih odredaba ZOO-a ali i uvjeta ili pravila javnog natječaja: kroz ostvarenje naknade koja nije bila predmetom toga natječaja i Ugovora sklopljenog u skladu s ovime) ne može ostvariti niti pozivom na institut stjecanja bez osnove: u okolnostima konkretnog slučaja, a kod primjene odredaba čl. 620., 625. i 627. ZOO-a i pravila koja uređuju pravni posao, ne može se raditi i o stjecanju bez osnove.

Konkretno, ono što je stekla - tuženica je ostvarila na temelju ugovornog odnosa, samo poštujući ono što je sa tužiteljem određeno ugovorila - a ne protupravno ili bez osnove.

S druge strane, tužitelj, kao profesionalac u svome poslu - i obveznik da svakom poslu u kojemu kao takav profesionalac sudjeluje pristupi sa pažnjom koja se od njega u toj ulozi očekuje (prema odredbi čl. 10. st. 2. ZOO-a: svaki sudionik u obveznom odnosu dužan je u ispunjavanju obveza iz svoje profesionalne djelatnosti postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima, pažnjom dobrog stručnjaka), ne može sa uspjehom svoje propuste u izradi ponude i ugovora (ili propuste da upotrijebi pažnju koja se od njega očekuje), ako ih je (kako on tvrdi) i bilo, "prevaliti" na tuženicu - koja tim propustima u ničemu nije pridonijela i ima legitimno pravo očekivati (prema odredbama čl. 9., čl. 65. st. 1., čl. 336. st. 1. i čl. 342. st. 1. ZOO-a) samo da se poštuje ugovoreno, ono sa čime je tužitelj uostalom i ostvario poziciju najpovoljnijeg ponuđača na natječaju za prijemne radove - onu poziciju koju sa po njemu konačno procijenjenim radovima (sa iznosom kojeg utužuje i na kojemu i u reviziji ustraje) ne bi postigao.

Stoga, a jer iz izloženog proizlazi:

- da je drugostupanjski sud na pravilno i u potpunosti utvrđeno činjenično stanje odlučno za odluku o zahtjevu tužitelja pravilno primijenio istaknuto shvaćanje i ovoga suda i (time) materijalno pravo,

- a time i da je revizija tužitelja neosnovana,

to je na temelju odredbe čl. 393. ZPP-a valjalo odlučiti kao u izreci ove odluke.

Tuženici nije dosuđena naknada troška odgovora na reviziju jer isti nije bio potreban za vođenje ovoga postupka (čl. 155. st. 1. ZPP-a).

Zagreb, 23. srpnja 2019.

Predsjednica vijeća:
Katarina Buljan, v.r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA

Ovlašteni službenik:

Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu

Mirko Paša

